

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Vedlegg 2

Vår dato:

17.01.2025

Deres dato:

«RefDato»

Vår ref:

2024/12662

Deres ref:

«Ref»

Kommunane i Trøndelag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Linda Nyvoll Antonsen, 74168204

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) - rammer og prioriteringer 2025

Fylkesramma for tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) for 2025 er no fordelt i Agros på kommunane i Trøndelag. Oversikt over kommunale rammer er sett opp i tabell nedst i dette brevet. Her informerer vi også kort om ordninga og korleis Statsforvaltaren har prioritert ved fordeling, samt føringar for kommunane si forvaltning av midlane i 2025.

1. Innleiing

Rammer og prioriteringar for tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) i 2025 er utarbeidd på bakgrunn av kommunane sine innsende behov for 2025 og kriteria for tildeling, jf. punkt 3. Dette tildelingsbrevet omfattar tilskot med heimel i *Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)*.

Forvaltning av ordninga skjer i fagsystemet AGROS. Informasjon om forvaltning av ordninga, fagsystem og tilgangar finst på www.landbruksdirektoratet.no.

Mål og målgruppe for ordninga

Føremålet med tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er å fremje natur- og kulturminneverdiane i jordbrukets kulturlandskap og redusere ureininga frå jordbruket, utover det som kan ventast gjennom vanleg jordbruksdrift. Prosjekta og tiltaka skal prioriterast ut frå lokale målsetjingar og strategiar.

Tilskot kan innvilgast føretak som oppfyller vilkår for produksjonstilskot og avløysartilskot i jordbruket. Tilskot kan også innvilgast eigar av landbrukseigedom dersom det er ein produksjon på landbrukseigedomen som oppfyller vilkåra for produksjonstilskot og avløysartilskot i jordbruket.

E-postadresse:
sftlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.statsforvalteren.no/tl

Org.nr. 974 764 350

2. Disponible midlar i Trøndelag for 2025

Føremål	Tildeling 2025 frå Landbruksdirektoratet
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	35 000 000

3. Tildeling av SMIL-midlar i 2025 – nasjonale føringar

Statsforvaltaren får kvart år sitt tildelingsbrev med føringar for korleis SMIL-midlane skal handterast, og korleis vi skal vurdere tildeling av midlar. Vi har brukt dei nasjonale føringane i våre vurderingar, som for 2025 er:

«Midlene skal ses i sammenheng med andre midler fra landbruks- og miljøforvaltningen. Statsforvalteren skal bidra til at kommunene prioriterer tiltak med god miljøeffekt. Kommunen skal lage lokale retningslinjer/tiltaksstrategier for SMIL der beskrivelse av miljøutfordringer og prioritering av miljøtiltak fremgår. Kommuner med god måloppnåelse og gjennomføringsevne skal prioriteres.

Klima-, natur- og miljøsetningen over jordbruksavtalen skal bidra til å ivareta kulturlandskapet og redusere miljøbelastningen fra jordbruket. SMIL- ordningen kan støtte viktige tekniske og naturbaserte tiltak for bedre håndtering av overflatevann, redusert risiko for erosjon og flom, og forbedret vannmiljø. Det er viktig å ta tak i disse utfordringene av hensyn til klimatilpassning, ressursbevaring og matproduksjon. Det er samtidig viktig at fordelingen til kommunene i tilstrekkelig grad hensyntar de ulike formålene med SMIL. Det vises til at det er mulig å gi investeringsstøtte til seterdrift over ordningen og kommunene kan øke satsen for investeringsstøtte til seterdrift.

(...)

Ved fordeling av rammer til kommunene skal Statsforvalteren legge særlig vekt på:

- lokale retningslinjer/tiltaksstrategier som beskriver lokale miljøutfordringer og prioriterer miljøtiltak
- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i kommunen
- kommunenes størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og kontinuitet»

4. Føringar frå Statsforvaltaren

Det har dei siste åra vore stor etterspurnad etter SMIL-midlar, og tildelt fylkesramme og inndregne midlar gjennom året er brukt opp. Frå 2023 trekkast også ubrukte midlar per 31.12. tilbake til Landbrukets Utviklingsfond (LUF). Tidlegare vart restmidlar lagt på fylkesramma påfølgjande år. Statsforvaltaren oppmodar derfor til at søknadsfristen for SMIL-midlar er om våren. Dette vil gjere det mogleg for kommunen å starte tidlegare med sakshandsaminga av søknadane, og vil auke kommunens moglegheit til å bruke opp tildelt ramme. I tillegg vil dette bidra til at tilskotsmottakarane kan kome tidlegare i gang med prosjekta.

Statsforvaltaren fordeler SMIL-midlane i 2025 i tre, ev. fire omgangar:

- Ordinær tildeling i januar – 75 % av den totale potten i fylket fordelast i hovudtildelinga til kommunane
- Tilleggsramme med søknadsfrist 10. juni

- Det er sett av 8,75 mill. kr til tilleggsramma. Søknad sendast på fastsett skjema, og kommunen må ha brukt opp tilsegsramma frå februar for å kunne søkje.
- Hydroteknikk i prioriterte vassområde har høgste prioritet, men det er mogleg å søkje auka ramme også for andre tiltak. Ved søknad om midlar til andre tiltak vil Statsforvaltaren leggje vekt på tiltakets prioritet i kommunens tiltaksstrategi. Vi vil også sjå på kva kommunen har brukt tilsegsramma til.
- Inntrekking av ubrukte rammer, med omfordeling etter søknad frå kommunane innan 10. september.
 - Kommunar som har att midlar på den kommunale ramma per 10. september må rekne med at ubrukt ramme blir trekte tilbake til fylkesramma for omfordeling
 - Ved stor etterspurnad etter midlar vil midlar til søknader som allereie er mottekne av kommunane bli prioriterte
- Av omsyn til moglegheit for ei siste omfordeling av ubrukte midlar mellom kommunar og for å ha grunnlag for budsjettinnspel, skal kommunane vere ferdige med sakshandsaminga innan 10. november 2025. Ubrukte midlar per 10. november vil bli trekt tilbake til fylkesramma utan vidare varsel og fordelt til kommunar med dokumenterte behov for tilleggsramme.

Krav til registrering av SMIL-tiltak i Vann-Nett

SMIL-tiltak som bidreg til redusert avrenning frå jordbruksjord i nedslagsfelt til vassførekomstar med mindre enn god økologisk tilstand **skal** registrerast i Vann-Nett, men vi oppmodar til at kommunane registrerer ureiningstiltak i andre førekomstar også.

Når Statsforvaltaren skal vurdere om det er behov for å innføre forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, vil informasjonen som ligg i Vann-Nett vere svært viktig. Vassførekomstar med for høge konsentrasjonar av fosfor og/eller nitrogen, og der det manglar tilstrekkelege tiltak i Vann-Nett, vil vere vanskelege å kome utanom ved innføring av slik forskrift.

Avslutning av saker med utgått arbeidsfrist

Kommunane har i 2024 gjort ein stor jobb med å rydde opp i gamle saker, slik at det no er få saker merka «Under avslutning» att i systemet. Dette er saker der arbeidsfristen er gått ut, og det er gjort delutbetaling. Kommunen må i slike saker vurdere om det aktuelt å krevje tilbakebetaling av utbetalt tilskot før sakene avsluttast.

Det ligg mange saker i systemet «Under etterrapportering». Det er viktig at kommunane slutfører etterrapporteringa.

Kommunen si handtering av saker med utgått gjennomføringsfrist inngår i Statsforvaltaren si vurdering av kommunane si gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultat, og manglane oppfølging av desse kan få verknad for tildeling av tilleggsramme til kommunen ved stor konkurranse om midlane.

Handtering av inndregne midlar

Midlar som kommunen trekker inn kan kommunen behalde og disponere på nytt. Ubrukte midlar, inklusive inntrekte midlar hos kommunen, kan trekkast tilbake for omfordeling i september dersom kommunen ikkje har ubehandla saker liggjande på omfordelingstidspunktet. Ubrukte midlar vil bli trekte inn utan vidare varsel ved omfordeling i november. Ved årsskiftet vil ubrukte midlar blir tilbakeført til Landbrukets Utviklingsfond (LUF). Vi vil jobbe for at heile fylkesramma blir brukt opp.

Det er viktig at kommunane gjev Statsforvaltaren melding når de veit at ramma ikkje vil bli brukt opp, slik at kommunar med søknader kan få tildelt ekstra midlar.

5. Prioritering av tiltak i kommunane

I nokre kommunar er behovet for SMIL-midlar langt større enn det er rom for innan den ramma kommunane får tildelt. Sjølv om det er opp til den einskilde kommunen å prioritere bruken av tildelte midlar, vil vi understreke at SMIL-midlane har eit breitt føremål, og at det over tid bør prioriterast midlar til t.d. pollinerande insekt, truga natur og kulturminne, i tillegg til tiltak for å redusere avrenning til vatn. Vi vil råde kommunar som opplever stor etterspurnad om å diskutere med dei lokale faglagakorleis den kommunale ramma skal fordelast mellom dei ulike tiltakskategoriane.

Hydrotekniske tiltak

Det er framleis mange vassførekomstar med påverknad frå jordbruk som ikkje oppnår god økologisk tilstand. Det er viktig å motivere til og prioritere utbetring av hydrotekniske anlegg i desse områda av omsyn til avrenning, ressursbevaring, matproduksjon m.m.

Vanleg grøfting/drenering av jordbruksareal fell utanom forskrifta sitt føremål. Dreneringstiltak kan vurderast innanfor ordninga «Drenering av jordbruksjord». Avskjeringsgrøfter inngår ikkje i SMIL når det er ein del av eit dreneringsarbeid.

6. Fristar

Dato	Hending
10. juni	Frist for innsending av søknad om tilleggsramme
10. september	Førebels rapport om forbruk/aktivitet i 2025, samt søknad om ekstratildeling. Ubrukte tilskotsmidlar (SMIL) på kommunal ramme trekkast inn for omfordeling til kommunar med meirbehov.
10. november	Frist for å fatte vedtak om tilskot til SMIL-tiltak. Rapportere forbruk aktivitet i 2025, samt melde inn behov for midlar for 2026 og innsending av tiltaksstrategiar for 2026.
Medio desember	Absolutt siste frist for handsaming av søknader, samt utbetaling av tilskot. Dato fastsetjast av Landbruksdirektoratet. Ev. omfordeling før Agros stenger.

7. Ansvarlege for ordninga hos Statsforvaltaren

- Linda Nyvoll Antonsen, tlf. 74168204/90635677, e-post: linda.antonsen@statsforvalteren.no
- Eva Dybwad Alstad, tel 73199275, e-post: eva.alstad@statsforvalteren.no
- Anstein Lyngstad, tel 74168181, e-post anstein.lyngstad@statsforvalteren.no

8. Tildeling av kommunale rammer for 2025

Kommune	Tildeling 2025
Flatanger	200 000
Frosta	390 000
Frøya	110 000
Grong	450 000
Heim	450 000
Hitra	200 000
Holtålen	250 000
Høylandet	310 000
Inderøy	1 100 000
Indre Fosen	1 300 000
Leka	250 000
Levanger	2 300 000
Lierne	180 000
Malvik	600 000
Melhus	900 000
Meråker	200 000
Midtre Gauldal	700 000
Namsos	950 000
Namsskogan	80 000
Nærøysund	685 000
Oppdal	1 250 000
Orkland	1 450 000
Osen	200 000
Overhalla	700 000

Rennebu	600 000
Rindal	250 000
Røros	300 000
Røyrvik	75 000
Selbu	550 000
Skaun	500 000
Snåsa	560 000
Steinkjer	2 500 000
Stjørdal	1 300 000
Trondheim	810 000
Tydal	100 000
Verdal	1 400 000
Ørland	1 100 000
Åfjord	1 000 000
TOTALT	26 250 000

Med hilsen

Anstein Lyngstad (e.f.)
underdirektør
Landbruksavdelingen

Linda Nyvoll Antonsen
seniorrådgiver
Landbruksavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent